

Jaarverslag 2018
Vastgesteld door de Raad van Toezicht 3 april 2019

Voorwoord

In 2018 kwam er vaart in de ambitie van RTGS om meer werk te maken van de kwaliteitsbevordering van het tolkproces – iets waarop wij al vele jaren door het werkveld worden aangesproken. Als resultaat van twee heidagen met alle geledingen van de organisatie konden we op 30 november onze voorgenomen route naar RTGS 3.0 presenteren op een daartoe georganiseerd symposium voor alle stakeholders alsmede individuele tolken en tolkgebruikers. In plaats van op extra eisen aan in het register ingeschreven tolken zetten we in op het bevorderen van feedback tussen gebruiker en tolk om tot betere matching te komen. Het symposium op zich ontmoette al veel waardering van alle aanwezigen. Wij zijn ook bijzonder verheugd over de steun die wij van de zijde van het ministerie van VWS en van het UWV ervoeren. Begin 2019 zullen we de officiële reacties van de belangen- en gebruikersverenigingen ontvangen om daarna onze definitieve koers te bepalen.

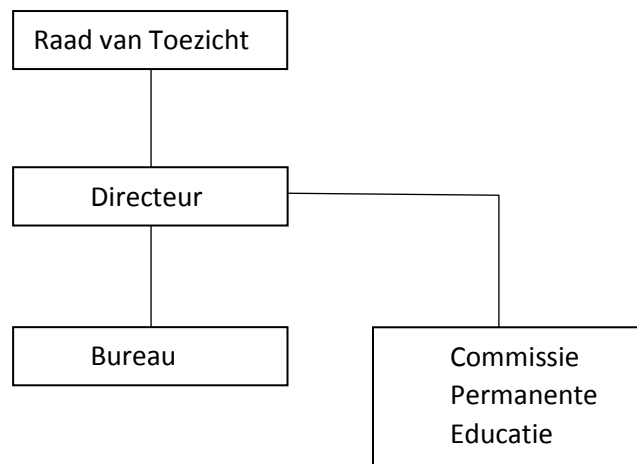
Ondertussen kwam een schaduw te hangen over onze samenwerking met Tolknet. In die samenwerking hebben we vanaf 2014 onze eigen continuïteit willen borgen, niet wetende dat de continuïteit van Tolknet – naar nu blijkt – eindig zou zijn. Op deze plaats past veel dank aan Tolknet voor de genoten constructieve en voordelige samenwerking. Wij steunen Tolknet in het door hen te nemen verlies. Ergens in 2019 gaat RTGS daarna op eigen benen verder. Aan een beperkte verhoging van de uitgaven (en bijgevolg ook van de contributies van de ingeschreven tolken) valt daarbij naar verwachting helaas niet te ontkomen.

Maar voorop staat, dat RTGS een kwaliteitsslag gaat maken. De impuls daartoe komt in hoge mate van onze directeur Benny Elferink, die de Raad van Toezicht dan ook gaarne daarvoor complimenteert. Ondertussen gaat het registerwerk gewoon door dankzij de gewaardeerde inspanningen van Alie Larkworthy en alle CPE-leden.

Eelco Huisman, voorzitter Raad van Toezicht.

De organisatie

Het organogram ziet er sinds de statutenwijziging als volgt uit:

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2018 uit:

- Eelco Huisman, onafhankelijk voorzitter
- Albert Wijbenga, lid op voordracht van (thans) het Platform doven, slechthorenden en TOS/Dovenschap (NGT-tolkgebruikers)
- Alma Gerritsen, lid op voordracht van (thans) het Platform doven, slechthorenden en TOS/Divers Doof en Stichting Hoormij (NmG- en schrijftolkgebruikers)
- Willem Terpstra, lid op voordracht van de Nederlandse Beroepsvereniging voor Tolken Gebarentaal
- Margot de Vreede, lid op voordracht van de Nederlandse Schrijftolken Vereniging

De directeur/bestuurder was in 2018 Benny Elferink, die 12 uur per week in dienst is bij de Stichting. De taken van het bureau werden uitgevoerd door Alie Larkworthy, die conform de overeenkomst met Tolknets voor gemiddeld 14 uur per week beschikbaar is gesteld.

De Raad is dit jaar 3 keer bijeengekomen: op 5 april, 21 juni en 4 oktober. Daarnaast is de Raad in het kader van de "Route naar RTGS 3.0" nauw betrokken geweest bij de inhoudelijke voorbereidingen voor de Heidagen en het mini-symposium RTGS.

Commissie Permanente Educatie

De Commissie Permanente Educatie (CPE) beoordeelt nascholingsactiviteiten aan de hand van de in artikel 13 van het Reglement gestelde beoordelingscriteria en adviseert de directeur over toekenning of afwijzing op basis van het ingevulde "Aanmeldingsformulier Nascholing" (artikel 12 van het Reglement).

De leden worden geworven in samenwerking met de achter hun naam vermelde organisatie, maar doen hun werkzaamheden op persoonlijke titel, dus zonder last of ruggespraak. De CPE bestond uit:

- Linda Gomes (Nederlandse Schrijftolken Vereniging)
- Daan Heimans (Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal)
- Corline Koolhof (Nederlands Gebarent centrum) tot 1 mei
- Saar Muller (stichting Hoornmij/stichting Plotsdoven) sinds 1 februari
- Wim Poort (Dovenschap)
- Maartje Sleiffer (Hogeschool Utrecht IGT&D)

In dit jaar is de Commissie drie keer bijeengekomen op 19 februari, 28 mei en 31 oktober. Corline Koolhof heeft in april helaas besloten haar werkzaamheden voor de CPE te beëindigen. Wij danken haar voor haar jarenlange inzet en betrokkenheid bij het RTGS. Haar expertise en passie zullen worden gemist. Verder is Saar Muller na sollicitatie-procedure met een andere kandidaat toegevoegd aan de CPE. Door een nieuwe werkwijze is de beoordelingstermijn van nascholingen verkort. Naast de lopende nascholingsactiviteiten is, samen met het bureau, extra gekeken naar een aantal inhoudelijke onderwerpen die meer verdieping behoeft, met name het pilot-project webinars, uitwerking van activiteiten doelgroepen, beoordeling van congressen zoals Efsli, toekennen van punten voor huiswerkuren e.d. Als er na interne discussie besluiten zijn genomen, worden tolken en geïnteresseerden hierover via de Nieuwsbrieven RTGS en website geïnformeerd.

Stakeholdersoverleggen

Het RTGS is gestart met stakeholdersoverleggen, met de belangenorganisaties van tolkgebruikers en de beroepsverenigingen van tolken. Tijdens deze overleggen worden deze organisaties over een aantal RTGS beleidsonderwerpen en het Reglement geconsulteerd. Deze overleggen hebben in dit jaar drie keer plaatsgevonden, op 29 januari, 25 juni en 29 oktober. Op het laatste overleg heeft ook een gesprek plaatsgevonden met de voorzitter van de Klachtencommissie tolken gebarentaal en schrijftolken mevrouw mr. Marieke Boers, over de evaluatie van deze commissie. Hoewel deze overleggen kortgeleden zijn begonnen, zijn deze voor het RTGS al van groot belang.

Overeenkomst uitvoering taken met Tolknet

Het RTGS deelt zijn bureau sinds juni 2014 met stichting Tolknet. Dat is toen gebeurd met het oog op betere borging van de continuïteit van het RTGS. In november heeft Tolknet ons medegedeeld dat ze, na grondig onderzoek, besloten heeft niet mee te doen aan de UWV aanbesteding voor de uitvoering van aantal taken voor het centrale loket per 01 juli 2019. Aangezien deze beslissing voor het RTGS ongetwijfeld gevolgen heeft, zal hieraan in het jaar 2019 extra aandacht besteed moeten worden, ook met betrekking tot onze gewaardeerde medewerkster Alie Larkworthy.

Route naar RTGS 3.0

Heidagen

In 2018 is dit onderwerp volledig in de schijnwerpers gezet. In het voorjaar zijn twee Heidagen belegd, waarbij leden van de Raad van Toezicht, directeur, leden van de Commissie Permanente Educatie en bureaumedewerkster aanwezig waren. Onder leiding van Watze Hepkema als externe deskundige zijn de volgende documenten meegenomen in het brainstormen over de eventuele aanpassingen van het bouwwerk van de nascholingen en het Register:

- punten uit de lijst van de projectgroep RTGS van de NBTG mede namens een aantal stakeholders
- de wensen van NSV en de gebruikersorganisaties van schrijftolken om schrijftolken meer als een andere tak van de 'tolkensport' te bekijken
- ervaringen van de CPE, aanbieders, RvT, betrokken medewerkers en andere landen

De discussies op deze Heidagen hebben geleid tot de notitie "Kwaliteitsregister 3.0 – Elke klant de juiste tolk", die in juni door Raad van Toezicht als discussiestuk is vastgesteld. Verder is de notitie "Feedback als kwaliteitsinstrument voor het RTGS" als voorbeeld van een feedbacksysteem gemaakt.

Mini-symposium

Rond de 80 mensen hebben op vrijdagmiddag 30 november dit mini-symposium bijgewoond, dat in Leerhotel "Het Klooster" in Amersfoort werd gehouden. Op dit symposium is de notitie '**Kwaliteitsregister 3.0 - Elke klant de juiste tolk**' gepresenteerd.

Na het welkomstwoord van Eelco Huisman als voorzitter van Raad van Toezicht RTGS heeft de heer dr. Henk Reinen vanuit het Ministerie van VWS het symposium geopend.

In zijn openingswoord benadrukte hij dat het, in het kader van centralisatie van de tolkvoorziening, essentieel is dat er naar de kwaliteit van tolken gekeken wordt. Na een korte inleiding over de achtergrond en historie van het RTGS door Willem Terpstra heeft Benny Elferink de nieuwe plannen omtrent "Kwaliteitsregister 3.0" gepresenteerd, met daarin 5 hoofdlijnen:

1. Elke klant de juiste tolk, met de portfolio- en feedbackcirkel
2. Basiskwaliteit in orde
3. Meer eigen regie van tolken
4. Ruimer nascholingsaanbod
5. Gebruiksvriendelijke procedures

Tijdens deze presentatie heeft Janieke Gritter van Tolknet in het kort verteld over het onderzoek naar het feedbacksysteem onder tolken en tolkgebruikers, dat kortgeleden door zes tolkstudenten HU-IGT&D is uitgevoerd. Verder heeft Wim Poort iets van de vernieuwde website RTGS laten zien.

De aanwezige deelnemers hebben vóór de pauze met de post-its gereageerd op vijf stellingen over de bovengenoemde hoofdlijnen.

Na de pauze was er een interessante paneldiscussie onder leiding van duo-dagvoorzitters Arie Terpstra en Peter Raggars over deze stellingen met acht deelnemers vanuit verschillende achtergronden.

Na het slotwoord van Eelco Huisman is met borrel nog nagepraat over deze middag. Hoewel het RTGS over deze plannen nog in overleg met stakeholders is, hebben een aantal mensen al spontaan gereageerd. Dit zal meegenomen worden in onze verdere processen. Het RTGS kan terugkijken op een geslaagd symposium, waarbij belangrijke relaties, met name het Ministerie van VWS, het UWV en diverse groepen tolkgebruikers aanwezig waren.

Andere ontwikkelingen in 2018

1. Pilot aanpassing Reglement voor schrijftolken

Na een aantal overleggen in het voorjaar met de NSV is het RTGS akkoord gegaan met hun voorstel voor aanpassing. Dit houdt in dat het RTGS in samenwerking met de NSV een pilotproject heeft geformuleerd waarin schrijftolken een aantal aspecten van RTGS 3.0 gaan toetsen. Reden om te kiezen voor een pilot is om zo inzicht te krijgen in het effect van een aantal reglementswijzigingen die het RTGS in gedachten heeft.

Één van de reglementswijzigingen is dat schrijftolken naast het vergroten of verdiepen van kennis ook kennis mogen onderhouden. En op verzoek van de NSV komen de verplichte nascholingspunten per categorie in zijn geheel te vervallen. Gedurende het pilotproject heeft RTGS de vakgebieden nog wel administratief onderverdeeld in de categorieën.

Het RTGS wil door deze pilot de schrijftolken het vertrouwen geven dat zij naar eigen inzicht nascholingen kunnen volgen in die categorie waar de schrijftolk op dat moment behoefte aan heeft en niet meer volgens een vaste puntenverdeling. Vanzelfsprekend

blijft het aantal nascholingspunten dat verplicht behaald moet worden in een nascholingsperiode ook voor schrijftolken op 6 nascholingspunten staan.

Het pilotproject is op 1 juli gestart en zal lopen tot de invoering van RTGS 3.0. Hiervoor is binnen het Reglement bij het betreffende artikel verwezen naar een bijlage waarin het artikel conform het pilotproject staat beschreven. Het pilotproject zal in samenwerking met het bestuur van de NSV geëvalueerd worden.

2. Project Vernieuwing website

Omdat de huidige website gedateerd is en de mogelijkheden met betrekking tot de registratie van tolken en nascholingsactiviteiten binnen deze site beperkt zijn, is in februari na voorwerk van Wim Poort als projectleider gestart met de samenwerking met Webbouwers. In de oorspronkelijke opzet zouden de punten uit de Route naar RTGS 3.0 alvast meegenomen worden in dit project, maar omdat deze nog prematuur zijn, is het in het najaar besloten om dit project beperkt te houden tot verfrissing en vernieuwing van de huidige website, met een tijdsplan tot het voorjaar 2019.

3. Project Specialisatie

De NBTG is voor dit project -met subsidie van het RTGS- met André Potters-Kemp in dit jaar snel aan de slag gegaan. Het RTGS heeft zitting in de stuurgroep van dit project. André Potters-Kemp heeft in het eerste halfjaar veel informatie verzameld, maar de NGTB heeft begin juni besloten toch te stoppen met hem als projectleider, omdat de kern ofwel essentie van dit project nog niet was gevonden. Omdat dit project -mede door signalen vanuit de werkveld- voor ons van groot belang is, heeft de NBTG met onze steun een goede doorstart gemaakt. In het tweede halfjaar heeft Monica Hübner literatuuronderzoek gedaan naar specialisaties van tolken uit andere landen. De uitkomst van dit onderzoek is dat een ontwerp van een specialisatie-systeem gebaseerd dient te zijn op 2 grondslagen:

- negen uitgangspunten over kennis- en vaardigheden, die tolken moeten bezitten
- veertien leidende principes op het proces en de criteria voor erkenning van specialisaties, de criteria en verwachtingen t.a.v. opleidingen, accrediteringsproces en het toezicht op specialisaties.

De stuurgroep heeft dit systeem uitgeprobeerd met Tolken met tactiele Gebaren als eventuele specialisatie. Hierover heeft de stuurgroep een goed gevoel en het RTGS is Monica Hübner als projectleider erkentelijk dat het haar gelukt is tot de kern van dit project te komen.

4. Verruiming doelgroepen

Gezien signalen uit het werkveld (binding met de dovengemeenschap, gemis aan de feeling met de werkveld) is besloten de categorie doelgroepen te verruimen met verschillende activiteiten, o.a. vrijwilligerswerk bij de belangenorganisaties, sociale omgang met de doelgroep, bijwonen congressen/informatiebijeenkomsten, georganiseerd door doelgroepen zelf. Voor schrijftolken kan hier bijvoorbeeld een familiedag van Stichting Plotsdoven onder vallen. Deze verruiming is per 1 juli ingegaan. Hoewel dit nog goed uitgerold moet worden in de werkveld, zijn er al positieve reacties.

5. Coaching van tolken

Dit jaar zijn er bij het RTGS drie coaches ingeschreven. Omdat zij ook tolken coachen op gebaarvaardigheid is het belangrijk dat de coaches zelf gebaarvaardig zijn op C-niveau. Dit kan worden getoetst bij het IGT&D. We hebben de coaches in januari geïnformeerd

dat ze binnen drie jaar na januari deze toets dienen af te leggen. Nieuwe coaches moeten bij inschrijving aantonen dat zij gebaarvaardig zijn op C-niveau door overlegging van een recent bewijsstuk waaruit blijkt dat zij het C-niveau behaald hebben. In oktober is er overlegd met de coaches. Hierin is onder andere ter sprake gekomen of er binnen de coaches een splitsing gemaakt kan worden tussen coaches op gebaarvaardigheden (C-niveau) en coaches op attitudevaardigheden.

6. Verlenging nascholingsperiode

Gebleken is dat verschillende tolken – net als in de afgelopen jaren- er toch niet in slagen om binnen vier jaar alle benodigde nascholingspunten te halen. Ook de verdeling van de punten over de categorieën was niet voor iedereen duidelijk. Tot nu toe werd, na de verlenging van een periode en het behalen van alle punten, weer een nieuwe volledige periode van 4 jaar toegekend. Eigenlijk worden tolken die wél alle punten binnen de vier jaar halen, hierdoor benadeeld. Het RTGS heeft besloten dit per 2018 strakker te regelen, met als gevolg dat de nieuwe periode voortaan onder aftrek van het verleende uitstel zal worden toegekend. In dit jaar hebben in totaal 44 tolken uitstel gevraagd.

7. Dove Tolken NGT (DT-NGT)

In mei heeft de Hogeschool Utrecht – IGT&D ons bericht dat ze bereid zijn deze tolken per opleidingsjaar 2019/20 toe te laten, zodat ze later volgens het huidige Reglement bij ons geregistreerd kunnen worden. Voor de voorlopige erkenning heeft de werkgroep Dove Tolken NGT in februari een notitie opgesteld, opdat een aantal Dove tolken -op basis van aantal voorwaarden- een voorlopige erkenning zou krijgen. Hierover zou het RTGS overleggen met de Hogeschool Utrecht- IGT&D. Dit zal in 2019 verder opgepakt worden.

8. Herintredende tolken

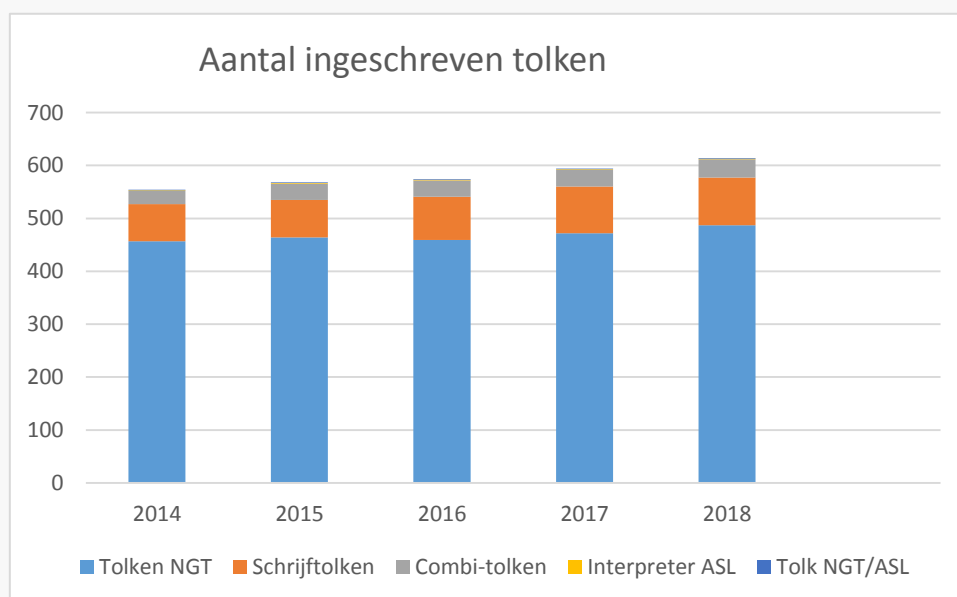
Volgens het huidige Reglement RTGS kunnen geregistreerde tolken, na een x aantal jaren te zijn uitgeschreven bv door emigratie, een andere beroep e.d., zo weer inschrijven. Hoewel het aantal herintreders op jaarbasis niet veel is, vindt het RTGS het niet verantwoord om hen in te schrijven zonder toetsing op de eindkwalificaties van de opleiding Hogeschool Utrecht-IGT&D. Ook heeft de projectgroep NBTG, samen met andere stakeholders, dit in juni 2017 als een van de punten aangestipt.

Hiervoor is met de HU-IGT&D overeengekomen dat assessments voor eindkwalificaties t.b.v. tolken Gebarentaal en voor Schrijftolk beschikbaar komen. We verwachten dat de nodige reglementswijzigingen per voorjaar 2019 ingevoerd kunnen worden.

Kengetallen RTGS 2018

AANTAL INGESCHREVEN TOLKEN

	2014	2015	2016	2017	2018
NGT	457	464	459	475	487
Schrijftolken	70	71	82	88	90
Combitolken	25	31	31	32	35
ASL interpreter	1	1	1	1	1
Tolk NGT/ASL	1	1	1	1	1
Totalen	554	568	574	594	614

NASCHOLINGSPERIODE VERLENGD

In 2018 hebben 44 tolken gevraagd om verlenging van de nascholingsperiode. Gemiddeld is een uitstel verleend van 210 dagen.

GOEDGEKEURDE NIEUWE AANVRAGEN

	2014	2015	2016	2017	2018
nieuwe aanvr.	77	71	90	68	106
intervisie	97	131	119	105	92
herhalingen	53	67	77	59	114
Totaal	227	269	286	232	312

